

	Vaihtoehto 1 tai nollavaihtoehto (ei muutosta)	Riskipiste (1-125)	Vaihtoehto 2 tai muutosesitys	Riskipiste (1-125)
Eri väestöryhmät - Tasa-arvo ja palvelujen saatavuus - Lapset ja nuoret - Työikäiset - Iäkkäät - Toimintarajoitteiset - Vähävaraiset - Ihmiset, joiden äidinkieli ei ole suomi tai ruotsi (huom. viittomakieli)	Ei muutoksia Riski siitä, ettei paikkoja pystytä pitämään avoinna haastavan henkilöstötilanteen ja taloudellisen tilanteen vuoksi. Riski, ettei voida panostaa kevyempiin palvelumuotoihin, edistävään ja ennaltaehkäisevään toimintaan -> heikentynyt toimintakyky ja suurempi riippuvuus hoidosta ja palveluista. Pohjanmaan hyvinvointialueella on korkea palveluasumisen kattavuus suhteessa yli 75-vuotiaiden määrään	64	Riski, että ehdotettu muutos johtaa pidempiin jonoihin, mikä voi kuormittaa vanhusten hoito- ja palveluketjua. Riski, että muutosta ei voida toteuttaa suunnitellussa aikataulussa. Jonojen kasvamisen riskin vuoksi asumispalveluihin muutos on toteutettava dynaamisesti ja hallitusti, ja toteutussuunnitelmaa saatetaan joutua tarkistamaan prosessin edetessä. Suojaavina toimenpiteinä panostukset kevyempiin palvelumuotoihin, kuten kotihoitoon ja yhteisöllistä asumista, arvioidaan vähentävän riskiä. Eteläisellä alueella on merkittävä määrä yhteisöllistä- ja senioriasumispaikkoja, mikä vähentää riskiä asumispalveluiden jonojen kasvusta. Palveluohjaus ja asiakkaiden ohjaaminen oikeaan hoitoon ja palveluun on ratkaisevaa muutoksen toteuttamisessa	80
Palvelujen saatavuus kielinäkökulmasta - Yhtäläinen saatavuus - Vaikutus asiakasturvallisuuteen - Henkilöstön näkökulma	Ei muutosta Arvioidaan, ettei vaikuta.	1	Ehdotettu palveluasumispaikkojen vähentäminen ottaa huomioon kielinäkökulman	8
Alueellinen näkökulma - Vaikutus maaseutualueisiin - Tasa-arvo - Yhteistyö varhaiskasvatuksen, perus-, ammatillisen ja toisen asteen koulutuksen - Vaikutus turvallisuussuunnitteluun	Ei muutosta Epätasa-arvoinen kattavuus eteläisen, keskisen ja pohjoisen alueen välillä, koska tänä päivänä alueiden välillä on tiettyä eroa kattavuudessa	27	Yhtenäisempi kattavuus alueiden välillä, kun taas kattavuus kuntien välillä vaihtelee	8

Hyvinvoinnin ja terveyden tavoitteet - Hyvinvoinnin ja toimintakyvyn tukeminen - Ennaltaehkäisevä toiminta sosiaali- ja terveydenhuollon tarpeen vähentämiseksi - Väestöryhmien välisten terveys- ja hyvinvointierojen vähentäminen	Riski heikommasta toimintakyvystä ikääntyneiden keskuudessa, kun panostukset kevyempään palveluun, ennaltaehkäisevään ja edistävään toimintaan sekä yhteisöasumiseen eivät ehkä toteudu rajallisten resurssien vuoksi	75	Samanaikainen panostus kevyempiin palvelumuotoihin ja kotihoitoon lisää resursseja ikääntyneiden tukemiseen kotona, mikä arvioidaan vaikuttavan positiivisesti ikääntyneiden toimintakykyyn	8
Asiakasturvallisuus	Ei muutosta Riski, että nykyiset palveluasumapaikat eivät voi pysyä avoinna haastavan henkilöstötilanteen vuoksi	48	Riski lisääntyvistä jonotuksista ja vanhusten hoito- ja palveluketjun kuormituksesta. Suojatoimenpiteet minimoivat riskin, ja oikean hoidon ja palvelun tarjoaminen asiakkaille arvioidaan vaikuttavan asiakasturvallisuuteen myönteisesti	27
Vaikutukset hyvinvointialueen henkilöstöön - Työturvallisuus - Työmotivaatio ja työssä jaksaminen - Vaikutus veto- ja pitovoimaan	Riski, että saatavilla oleva henkilökunta ei riitä nykyisen palvelurakenteen ylläpitämiseen. Mahdollinen hoitajavaatimuksen vähentäminen 0,65 ä 0,6 hoitajaa asiakasta kohti arvioidaan vähentävän riskiä.	64	Ehdotetus ympärivuorokautisten palveluasumisen vähentäminen, sisältää samalla panostuksia kevyempään palveluun ja kotihoitoon. Kotihoidon tehostamisen ja optimoinnin, hyvinvointiteknologian laajentamisen, suunnitellun yhteisöllisten asumisen lisäämisen sekä perhehoitoon satsaus yhdistelmän arvioidaan vastaavan asiakkaiden hoito- ja palvelutarpeisiin huolimatta haasteellisesta henkilöstötilanteesta. Henkilöstölle, jota vähentäminen koskee, vaikutukset ovat merkittäviä, mutta toiveena on, että uusia työtehtäviä voidaan löytää	32
Yhteistyökumppanit - Vaikutus toimintaedellytyksiin - Ostospalvelut - 3. sektorin toimijat	Ei vaikuta ulkoisiin yhteistyökumppaneihin lyhyellä aikavälillä. Hyvinvointialueen taloudellinen perusta vaatii kuitenkin tällöin muita toimenpiteitä.	12	Muutosesitys merkitsee sekä omien että ostettujen palveluasuntojen vähentämistä. Tämän seurauksena on olemassa merkittävä riski, että ulkoisten tuottajien toiminta ja talous voivat vaarantua, elleivät he pysty sopeuttamaan toimintaansa uusiin edellytyksiin	64

Talous - Pitkän ja lyhyen aikavälin vaikutukset - Suorat ja välilliset vaikutukset	Ei muutosta Tarkoittaa merkittävää taloudellista riskiä ja edellyttää muita toimenpiteitä talouden tasapainottamiseksi. Panostus edistävään ja ennaltaehkäisevään toimintaan jää todennäköisesti toteutumatta	125	Oman ja ostettujen palveluasumispaikkojen vähentämisellä on merkittävä taloudellinen vaikutus lyhyellä ja pitkällä aikavälillä	1
Ympäristö - Jätteet ja päästöt - Energiankäyttö	Ei muutosta Tarkoittaa, että kiinteistöt ovat käytössä, mikä vaikuttaa energiankäyttöön ja muihin tekijöihin	8	Palveluasuntojen vähentäminen tarkoittaa, että kiinteistöt poistuvat käytöstä OVPH, kun taas kevyempien palveluiden, kuten kotihoidon, lisääntyminen kasvattaa päästöjä johtuen lisääntyneestä autoilusta. Kuitenkin yhteisöasuntojen laajentaminen vähentää ympäristövaikutuksia, koska useat kotihoidon asiakkaat asuvat samassa kiinteistössä.	12
Keskarvo (1-125)		47		27

Riskienhallinnan suunnitelma: Mitä riskialueita olisi analysoitava ja hallittava?

Toimiva ja tehokas palveluohjaus, kevyempien palvelumuotojen kehittäminen ja laajentaminen, asiakassuunnitelma konkreettisella tavoitteella, aktivoinnin työskentelytapa, panostus kotipalveluun, yhteisöllisen asumisen kehittäminen, muiden palvelujen laajentaminen kotipalveluissa, edistävää ja ehkäisevää toimintaa, yleinen osaamisen kehittäminen, dementia-diagnoosien aikainen tunnistaminen, kotipalveluiden tehostaminen ja optimointi

Aikataulu: Milloin arvioidaan hallintakeinojen riittävyys?
Jatkuvasti, myös muutosprosessin toteuttamisen jälkeen

Vastuhenkilö: Kuka on vastuussa riskienhallintasuunnitelmasta?
Koti- ja asumispalvelut ja Asiakas- ja resurssikeskus

